

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

จัดทำโดย
สำนักงานเกษตรอำเภอสามโคก
กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป็นงานนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่มีการบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานจากทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ศพก. เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ การตลาด ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) กิจกรรมสนับสนุนการให้บริการของ ศพก. และศูนย์เครือข่าย โดยการถอดบทเรียน ศพก. หลัก เป็นการรวบรวมข้อมูล ศพก. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และผลสำเร็จ ในกิจกรรมของเกษตรกรต้นแบบ

สำนักงานเกษตรอำเภอสามโคก หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกร เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร และผู้สนใจในการพัฒนาการเกษตร ตลอดจนเป็น การต่อยอดความรู้ นวัตกรรมทางการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่

สำนักงานเกษตรอำเภอสามโคก

สิงหาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

คำนำ	หน้า
สารบัญ	
ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรกรต้นแบบ	๑
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	๑
ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรกรต้นแบบ	
ศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	๙
ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน	๑๗
ภาคผนวก	๑๙

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี
ข้อมูล ณ วันที่ ๑๗ เดือน กรกฎาคม พ.ศ ๒๕๖๔

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายดาวเรือง มะลิทอง
๒. เลขประจำตัวประชาชน
๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ ๑/๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลคลองควาย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี
โทรศัพท์ ๐๘๙๗๙๑๙๐๕๒ , ๐๒๕๙๓๒๔๐๖ Facebook-..... Line-.....
ปีเกิด พ.ศ. ๒๕๔๙
๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง
๕. ระดับการศึกษา ประถมศึกษา
สถานบันการศึกษา โรงเรียนสี่แยกบางเตย
คณะ/สาขาวิชา-.....
๖. อาชีพปัจจุบัน
☐ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว
☒ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร
ระบุ เลขุการนายก อบต.
๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๒๖๗,๘๔๐ บาท/ปี
๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๐

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก ข้าว

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๑ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

- ๒.๑ แปลงนาข้าว นายดาวเรือง มะลิทอง ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีพื้นที่การทำนา ๙ ไร่
เป็นแปลงเรียนรู้ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ ที่สนใจมาศึกษาดูงานแปลงเรียนรู้การลดต้นทุนการผลิตข้าว

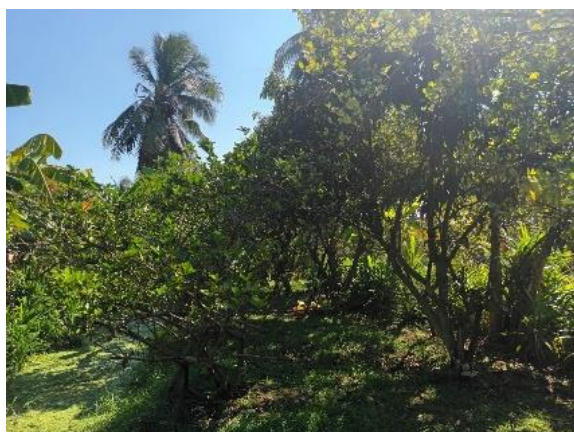
๒.๒ แปลงเรียนรู้เกษตรผสมผสาน มีพื้นที่ปลูกพืชผักสวนครัว ไม้ผลและไม้ยืนต้น พื้นที่ ๕ ไร่ โดยมีการปลูกตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้แก่ มะม่วง มะพร้าว หม่อน มะละกอ ข่า เตยหอม ตะไคร้ มะกรูด

และมะนาว เป็นต้น

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน ๔ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๓.๑ การทำเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๒ การปรับปรุงบำรุงดินและการทำปุ๋ยหมัก เพื่อลดต้นทุนการผลิต

๓.๓ เทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ดี

๓.๔ การใช้เทคโนโลยีโซล่าเซลล์ในการให้น้ำ

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน ๑ หลักสูตร ประกอบด้วย

การลดต้นทุนการผลิตข้าว

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน ๑ หลักสูตร ประกอบด้วย

การเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรผสมผสาน

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน ๑ หลักสูตร ประกอบด้วย

การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า (ระบบการให้น้ำจากพลังงานแสงอาทิตย์)

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. ได้แก่ หลักสูตรการลดต้นทุนการผลิตข้าว
วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรที่เข้ารับการอบรมสามารถลดค่าใช้จ่ายในการผลิตข้าว
๒. เพื่อให้เกษตรกรที่เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้จากการดูงานในแปลงนา

เนื้อหาวิชาโดยสรุป

การเตรียมแปลงหลังเก็บเกี่ยว

๑. หลังจากการเก็บเกี่ยว จะมีเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ฟางข้าว จะมีการอัดฟางบางส่วนไม่สามารถเก็บฟางได้ ปล่อยให้ฟางแห้งประมาณ ๗ วัน

๒. ใช้น้ำเข้านาพร้อมใส่น้ำหมักสับประด ๕ ลิตร/ไร่ ช่วยในการย่อยฟาง หมักไว้ ๗ วัน

๓. ใช้รถดีในการตีกลบฟางข้าว

๔. ล่อข้าวดีดอีก ๒๐ วัน และตีกลบข้าวดีด

การเตรียมเมล็ดพันธุ์

๑. ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี เป็นพันธุ์บริสุทธิ์มีความงอกไม่น้อยกว่า ๘๐% จากศูนย์วิจัยข้าว
ลพบุรีของกรมการข้าว

๒. ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวในอัตรา ๑ ไร่ ๒๕ กิโลกรัม

การเตรียมดิน

๑. ไถดินและบ้น เพื่อย่อยเศษฟางข้าวและวัชพืช

๒. ทำเทือก เป็นขั้นตอนการสูบน้ำเข้าพื้นที่ให้ท่วมในระดับที่เหมาะสมแล้วตีดินให้เป็นโคลนเหลว
เพื่อสะดวกในการหว่าน

การใช้ปุ๋ย

๑. ปุ๋ยชีวภาพฟิซีฟิอาร์ เป็นปุ๋ยชีวภาพที่ประกอบด้วยแบคทีเรียที่อาศัยอยู่ในดินบริเวณ รอบรากพืช
และช่วยส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืชได้

๒. ปุ๋ยอินทรีย์เม็ด สูตรของสถานีพัฒนาที่ดิน

๓. ฮอร์โมนนมสด ช่วยให้ข้าวออกรวงพร้อมกันและมีเมล็ดที่สมบูรณ์

๔. จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง ทำให้ข้าวแตกกอดี รวงใหญ่และสม่ำเสมอ

การใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช โรค และแมลง

๑. ลดการใช้สารเคมี ใช้เมื่อจำเป็น

๒. มีการล่อวัชพืชแล้วไถกลบ จะช่วยกำจัดเมล็ดวัชพืชที่อยู่ในดิน ทำให้ปริมาณวัชพืชที่จะงอก
ขึ้นมาในภายหลังลดลง

๓. สำรวจแปลงนาก่อนฉีดสาร พิจารณาปริมาณโรคและแมลงที่ระบาดก่อนใช้สารเคมี

การเก็บเกี่ยว

๑. ระบายน้ำออกจากนาก่อนเก็บเกี่ยว ๑๕ วัน

๒. เก็บเกี่ยวระยะพลับพลึง ๒๕ - ๓๐ วัน หลังข้าวออกดอกเป็นระยะสุกแก่ที่เหมาะสม
เพื่อลดการสูญเสียของผลผลิตระหว่างเก็บเกี่ยว

บันทึกบัญชีต้นทุนการทำงาน มีบันทึกรายจ่ายในการปลูกข้าวทุกขั้นตอน ตั้งแต่กระบวนการ
เริ่มต้นการผลิตจนถึงการเก็บเกี่ยวผลผลิต ช่วยให้รู้ในเรื่องรายจ่าย

รูปแบบการถ่ายทอดความรู้ โดยการบรรยายความรู้และการเยี่ยมชมแปลงเรียนรู้

**๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับ
จังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วม
จัดทำแผนอย่างละเอียด)**

นายดาวเรือง มะลิตอง เป็นคณะกรรมการกรรมการเครือข่าย ศพก. ระดับจังหวัด เข้าร่วมการประชุม
คณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ระดับจังหวัด พร้อมคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตร
ระดับจังหวัด (SCP) เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานเครือข่าย ศพก. ให้เกิดรูปธรรม มีส่วนร่วมในการจัดทำ
แผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด ทำให้เกิดการประสาน
การทำงานเครือข่ายด้านการตลาด รวมทั้งองค์ความรู้ด้านอื่น ๆ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ มีการประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับจังหวัด
จำนวน ๔ ครั้ง ได้แก่

๑. การประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับจังหวัด ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ วันจันทร์
ที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๘ ณ สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี

๒. การประชุมคณะกรรมการเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
ระดับจังหวัด ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ วันอังคารที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ณ ศพก. อำเภอลำลูกกา หมู่ที่ ๑๔
ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

๓. การประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับจังหวัด ครั้งที่ ๓/๒๕๖๘ วันศุกร์ที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ณ ศูนย์เรียนรู้ด้านเกษตรเขตเมืองฟาร์มบ้านเรา หมู่ที่ ๗ ตำบลลาดหลุมแก้ว อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

๔. การประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับจังหวัด ครั้งที่ ๔/๒๕๖๘ วันพฤหัสบดีที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอนองเสือ หมู่ที่ ๒ ตำบลนพรัตน์ อำเภอนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) จะมีการจัดการประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ ครั้งที่ ๑ จัดประชุมเพื่อให้คณะกรรมการได้ร่วมกันวิเคราะห์และวางแผนการดำเนินงานของ ศพก. และแปลงใหญ่ โดยร่วมกันวิเคราะห์ศักยภาพ ศพก. และศูนย์เครือข่าย เพื่อให้มีความพร้อมในการเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชน และเป็นสถานที่ให้บริการข่าวสารและบริการด้านการเกษตร โดยมีเป้าหมายในการพัฒนา การกำหนดแนวทางพัฒนาและแผนการดำเนินงาน ได้แก่ การประเมินศักยภาพ ศพก. หลัก วิเคราะห์ศักยภาพ ศพก. กำหนดหลักสูตรการเรียนรู้ รวมถึงมีการวิเคราะห์ศักยภาพของศูนย์เครือข่าย เพื่อพัฒนาให้มีความพร้อมในการเป็นจุดเรียนรู้ทางด้านการเกษตร มีรายละเอียดดังนี้

แผนปฏิบัติการบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

แผน ราย ศพก.

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ นายดาวเรือง มะลิทอง สินค้าหลัก ข้าว
จุดเด่น ๑. การลดต้นทุนการผลิตข้าว ๒. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

กิจกรรม	ปริมาณ	หน่วย	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลา												หมายเหตุ
				ต.ค.-๖๗	พ.ย.-๖๗	ธ.ค.-๖๗	ม.ค.-๖๘	ก.พ.-๖๘	มี.ค.-๖๘	เม.ย.-๖๘	พ.ค.-๖๘	มิ.ย.-๖๘	ก.ค.-๖๘	ส.ค.-๖๘	ก.ย.-๖๘	
กิจกรรมพัฒนาศักยภาพ ศพก.และศูนย์เครือข่าย																กสภ.
- ประเมินศักยภาพ ศพก. หลัก	๑	ศูนย์	๒,๕๐๐			←→										
- พัฒนาศักยภาพ ศพก.	๑	ศูนย์	๓,๕๐๐							←→	←→	←→				
- พัฒนาศูนย์เครือข่าย ศพก.	๑	ศูนย์	๓,๕๐๐							←→	←→	←→				
กิจกรรมพัฒนาเกษตรกร																กสภ.
- จัดกระบวนการเรียนรู้ให้เกษตรกรผู้นำ.	๑๐	ราย/๓ครั้ง	๗,๕๐๐			๒๗				←→	←→	←→				
กิจกรรมบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน																กสภ.
- ประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก.และแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ	๑๐	ราย/๔ครั้ง	๔,๐๐๐			๑๘		๒๕			←→			←→		

ในการเข้ามีส่วนร่วมในการจัดแผนราย ศพก. จะเป็นคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร (ศพก.) อำเภอสามโคก โดยมีรายชื่อคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร (ศพก.) อำเภอสามโคก ดังนี้

๑. นายดาวเรือง	มะลิทอง	เกษตรกรต้นแบบ	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายประเสริฐ	เหมือนนาค	เกษตรกรผู้นำตำบลบางกระบือ	กรรมการ
๓. นายสุขุม	ทรัพย์ประเสริฐ	เกษตรกรผู้นำตำบลสามโคก	กรรมการ
๔. นายกอบชัย	กาสะพุด	เกษตรกรผู้นำตำบลกระแซง	กรรมการ
๕. นายสมปอง	หมุดเงิน	เกษตรกรผู้นำตำบลบ้านจั่ว	กรรมการ
๖. นายมะหะหมัด	ชื่นกมล	เกษตรกรผู้นำตำบลบางเตย	กรรมการ
๗. นางสาวสกุณา	लगคุดเสน	เกษตรกรผู้นำตำบลคลองควาย	กรรมการ
๘. นายณรงค์	พาวินัย	เกษตรกรผู้นำตำบลท้ายเกาะ	กรรมการ
๙. นายอนันต์	แก้วสว่าง	เกษตรกรผู้นำตำบลบ้านปทุม	กรรมการ
๑๐. นายวิรัช	เม่นสุวรรณ	เกษตรกรต้นแบบศูนย์เครือข่าย ด้านการผลิตผักปลอดสารพิษ	กรรมการ
๑๑. ว่าที่ร้อยตรีสุขุม	ไต้ลังคะ	เกษตรกรต้นแบบศูนย์เครือข่าย ด้านการจัดการศัตรูพืชชุมชน	กรรมการ
๑๒. นางสาวปัทมรัฎฐ์	ตันรัง	เกษตรกรต้นแบบศูนย์เครือข่าย ด้านเกษตรผสมผสาน	กรรมการ
๑๓. นายปัญญา	แก้วมุก	เกษตรกรต้นแบบศูนย์เครือข่าย ด้านการจัดการดินปุ๋ยชุมชน	กรรมการ
๑๔. นายสมใจ	กลับใจ	เกษตรกรต้นแบบศูนย์เครือข่าย ด้านศูนย์ข้าวชุมชน	กรรมการ
๑๕. นายเดชา	เครือโชติ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเกษตร สาขาเศรษฐกิจพอเพียง	กรรมการ
๑๖. นายสุภณ	ทองไพสิฐ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเกษตร สาขาเศรษฐกิจพอเพียง	กรรมการ
๑๗. นางเอื้องฟ้า	อัมญาติ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเกษตรและ สหกรณ์	กรรมการ
๑๘. นายสมศักดิ์	มะลิทอง	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเกษตรและ สหกรณ์	กรรมการ
๑๙. นายสุเทพ	กุลศรี	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเกษตร	กรรมการ
๒๐. นายสมศักดิ์	ฉ่ำศรี	ผู้แทน ศบกต.คลองควาย	กรรมการ
๒๑. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงาน ศพก.		สำนักงานเกษตรอำเภอสามโคก	ผู้ประสานงาน

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

นายดาวเรือง มะลิทอง หลังจากการจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาได้หันมาทำอาชีพเกษตรกรการทำเกษตรแบบเดิม ๆ จะเป็นการทำเกษตรที่ใช้เทคนิคและวิธีการที่สืบทอดกันมา ทำให้ผลผลิตต่อพื้นที่ค่อนข้างต่ำ ถ้าไม่มีการนำเทคโนโลยีเกษตรมาช่วยทำนาจะทำให้ไม่สามารถลดค่าใช้จ่าย มีการลองผิดลองถูกในการทำนาทำให้เกิดการเรียนรู้ จึงมีการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตร เช่น การปรับระดับพื้นดินเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน โดยการปรับระดับพื้นที่นาจะช่วยให้น้ำในนามีความสม่ำเสมอและทั่วถึงลดปัญหาวัชพืชในนาข้าว สะดวกต่อการระบายน้ำ ความสม่ำเสมอต่อการให้ปุ๋ย และเมล็ดพันธุ์ การใช้ไตรโคเดอร์มาจากการสนับสนุนความรู้และหัวเชื้อไตรโคเดอร์มาในการผลิตจากสำนักงานเกษตรอำเภอ สามารถนำเชื้อราไตรโคเดอร์มามาคลุกกับเมล็ดพันธุ์ข้าวหรือผสมดินปลูก จะช่วยในการควบคุมและทำลายเชื้อราสาเหตุโรคพืชทางดิน จึงทำให้พืชมีระบบรากที่สมบูรณ์ แข็งแรง หายอาหารได้มาก เป็นต้น การนำหลักวิชาการและเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรมาใช้ เพื่อให้มีรายได้และลดต้นทุนการผลิต

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

เนื่องจากปัจจุบันการประกอบอาชีพเกษตรกรรมประสบปัญหาต้นทุนการผลิตที่สูง ราคาผลผลิตไม่มั่นคง และมีแนวโน้มตกต่ำ ประกอบกับทรัพยากรดินและน้ำเสื่อมโทรม รวมถึงแรงงานภาคการเกษตรมีจำนวนลดลง ส่งผลให้เริ่มหันมาให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้มีการเข้ารับคำปรึกษาและขอความรู้จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เพื่อปรับปรุงวิธีการผลิตให้เหมาะสม และคุ้มค่า จากความร่วมมือดังกล่าว ได้มีการจัดตั้ง ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอสามโคก เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรสำหรับเกษตรกรในพื้นที่และใกล้เคียง โดยมุ่งเน้นการถ่ายทอดความรู้ เทคนิค และนวัตกรรมที่ช่วยลดต้นทุนการผลิต เพิ่มคุณภาพและปริมาณผลผลิต รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนเกษตรอย่างยั่งยืน

๑.๒ รายละเอียดของการทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

โดยนายดาวเรือง มะลิทอง ได้นำหลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร ดังนี้

- การปรับระดับพื้นดินเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ จากกรมพัฒนาที่ดิน
- การเลือกใช้พันธุ์ข้าว ที่มีคุณภาพ มีความทนทานต่อโรคและแมลง จากกรมการข้าว
- การใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงานเกษตรกร ช่วยลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพ

ในการผลิต เช่น โดรน ใช้ในการฉีดพ่นสารเคมี การหว่านปุ๋ย

- ปุ๋ย PGPR หรือปุ๋ยชีวภาพแบคทีเรียส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืช การตรึงไนโตรเจน การเพิ่มความสามารถในการดูดธาตุอาหาร และการสร้างฮอร์โมนพืช สามารถช่วยลดการใช้ปุ๋ยเคมี เพิ่มผลผลิต และลดต้นทุนการผลิตได้

- การใช้น้ำหมักสับปะรด ใช้บำรุงดิน ปรับปรุงสภาพดินให้ร่วนซุย เพิ่มธาตุอาหารในดิน ช่วยย่อยสลายตอซังหรือเศษพืชในนาข้าว

- ระบบการให้น้ำจากพลังงานแสงอาทิตย์

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

- การปรับระดับพื้นดินเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ เป็นการปรับระดับผิวน้ำดินในแปลงเพาะปลูกที่สูง ๆ ต่ำ ๆ ให้สม่ำเสมอ โดยการปรับระดับพื้นนาที่ดีจะทำให้สามารถให้น้ำได้อย่างสม่ำเสมอและทั่วถึงลดปัญหาขังน้ำในนาข้าว สะดวกต่อการระบายน้ำ ความสม่ำเสมอต่อการให้ปุ๋ย และเมล็ดพันธุ์

- การใช้เทคโนโลยีเครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนการใช้แรงงานคน ได้แก่ รถไถ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนในการผลิตทางการเกษตร, การใช้โดรน เพื่อใช้ในการหว่านข้าว ใส่ปุ๋ย

- การให้น้ำจากพลังงานแสงอาทิตย์ ทดแทนการใช้ไฟฟ้า

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทนต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

- ปุ๋ย PGPR เป็นปุ๋ยชีวภาพแบคทีเรียส่งเสริมการเจริญเติบโตของข้าว ซึ่งแบคทีเรียที่อาศัยอยู่ในดินบริเวณรากจะช่วยส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืช ได้แก่ ช่วยตรึงไนโตรเจน ละลายฟอสฟอรัสและโพแทสเซียม โดยนายดาวเรือง มะลิทอง มีวิธีใช้ ๒ วิธี ได้แก่ ๑. วิธีการแช่เมล็ด โดยใช้ปุ๋ย PGPR ๑ ถัง (๕๐๐ กรัม) ผสมน้ำและเมล็ดข้าว ๑ กระสอบ แช่ ๑ คืน ๒. ผสมกับปุ๋ยเคมี โดยใช้ปุ๋ย PGPR ๑ ถัง (๕๐๐ กรัม) ต่อปุ๋ยเคมี ๑ กระสอบ โดยคลุกปุ๋ยเคมี ช่วงเช้าและช่วงเย็นหว่านปุ๋ย ใช้ในอายุข้าว ๒๐ – ๒๕ วัน และ อายุข้าว ๔๐ – ๔๕ วัน

- การใช้น้ำหมักสับปะรด ช่วยย่อยสลายตอซังหรือเศษพืชในนาข้าว โดยมีส่วนผสม สับปะรด ๔๐ กิโลกรัม ผสมกากน้ำตาล ๑๐ กิโลกรัม สารเร่งซูเปอร์ พด.๒ จำนวน ๒ ชอง และน้ำ ๑๕๐ ลิตร ผสมรวมกันหมักทิ้งไว้ ๓๐ – ๔๐ วัน ถึงจะนำไปใช้ โดยมีอัตราการใช้ ๕ ลิตรต่อไร่ ป้อนไปพร้อมน้ำที่ส่งไปแปลงนา หลักทิ้งไว้ประมาณ ๑๐ วัน

- การเลือกใช้พันธุ์ข้าว ที่มีคุณภาพ มีความทนทานต่อโรคและแมลง ในแต่ละรอบการผลิต ทำให้เพิ่มผลผลิตต่อไร่ ลดการใช้สารเคมี

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด....ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) ข้าว พื้นที่ปลูกจำนวน ๑๒ ไร่

๑.๒) ไม้ผลไม้ยืนต้น ได้แก่ มะพร้าว มะม่วง พื้นที่ปลูกจำนวน ๓ ไร่

๑.๓) พืชสมุนไพร/พืชผัก ได้แก่ มะนาว ตะไคร้ เตย พื้นที่ปลูกจำนวน ๑ ไร่

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๑ ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑) ปลาเบญจพรรณ จำนวน ๑ บ่อ

๒.๒) จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๓) จำนวน.....(หน่วย.....)

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑) จำนวน.....(ตัว)

๓.๒) จำนวน..... (ตัว)

๓.๓) จำนวน..... (ตัว)

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑) จำนวน.....(หน่วย.....)

๔.๒) จำนวน.....(หน่วย.....)

๔.๓) จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า ๓ ชนิด มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ข้าว เป็นเงิน ๓,๖๔๘ บาท/ไร่

๑.๒) ไม้ผลไม้ยืนต้น เป็นเงิน ๑,๔๕๐ บาท/ไร่

๑.๓) พืชสมุนไพร/พืชผัก เป็นเงิน ๘๐๐ บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต ๕,๘๙๘ บาท/ไร่

รายได้ ๓๙,๐๘๐ บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรรูปแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ -

เฉลี่ยรายได้วันละ - บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ -

เฉลี่ยรายได้วันละ - บาท/วัน

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

- มะนาวแป้น เฉลี่ยรายได้เดือนละ ๑,๕๐๐ บาท/เดือน รายได้ทั้งปี ๑๘,๐๐๐ บาท/ปี/ไร่
- มะพร้าว เฉลี่ยรายได้เดือนละ ๓,๒๐๐ บาท/เดือน รายได้ทั้งปี ๑๒,๘๐๐ บาท/ปี/ไร่
- พืชผักและสมุนไพร ๑,๐๐๐ บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ข้าว

เฉลี่ยรายได้ปีละ ๒๑๖,๐๐๐ บาท/ปี รายได้ทั้งปี ๙,๐๐๐ บาท/ปี/ไร่

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

๑) ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง ได้รับองค์ความรู้ เทคนิค และวิธีการผลิตที่ถูกต้องเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของตนเอง สามารถปรับปรุงกระบวนการผลิตเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต

๒) ประโยชน์ต่อเกษตรกรรายอื่น ได้รับการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์จากเกษตรกรต้นแบบ สามารถนำแนวทางการจัดการแปลงไปปรับใช้ในพื้นที่ของตน

๓) ประโยชน์ที่เกิดกับชุมชน คนในชุมชนมีแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรที่สามารถเชื่อมโยงเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ทำให้เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

การนำ BCG Model มาใช้ใน ศพก.

๑) Bio-Economy เช่น ใช้พันธุ์ดี/ สร้างแบรนด์เป็นของตนเอง / ช่องทางการจำหน่ายผ่าน E-Commerce พัฒนาบรรจุภัณฑ์ /ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมในการผลิต

ศพก. อำเภอสามโคก มีการนำพันธุ์ข้าวจากแหล่งผลิตที่ดี คือ ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี และการใช้เทคโนโลยีระบบน้ำจากพลังงานแสงอาทิตย์

๒) Circular Economy มีการใช้น้ำหมักสับประรดในการย่อยสลายตอฟางข้าว

3) Green Economy เช่น ลดการใช้สารเคมี/ ใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทนปุ๋ยเคมี/ การกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีธรรมชาติ ไม่กระทบกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในแปลงข้าว เพื่อลดการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ โดยสูตรจากสถานีพัฒนาที่ดิน

มีการควบคุมหนอนหัวดำในแปลงมะพร้าวของตน โดยขอรับการสนับสนุนแตนเบียนบราคอนและแตนเบียนไข่ทริโคแกรมมา จากสำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี นำมาปล่อยในสวนมะพร้าวของตนเอง

- ๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)
- ๓.๒.๑ ช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านไฟฟ้าในการสูบน้ำสำหรับรดน้ำพืช การใช้พลังงานสะอาด
- ๓.๒.๒ ทำให้เกิดความอุดมสมบูรณ์ของดิน ทำให้ดินร่วนซุย ระบายน้ำและอากาศได้ดี รากพืชสามารถเจริญเติบโตได้ง่าย
- ๓.๒.๓ เกษตรให้ความสนใจในการร่วมรณรงค์หยุดเผา เพื่อลดฝุ่น PM ๒.๕

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

- ๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์
- ๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่
- ๑) มีการวิเคราะห์สภาพพื้นที่
- ดิน : รู้จักประเภทดินในอำเภอสามโคก เพื่อทราบความเหมาะสมของดินต่อการปลูกพืช
- น้ำ : สำรวจและเก็บข้อมูลแหล่งน้ำชลประทานและแหล่งน้ำธรรมชาติ เพื่อใช้วางแผนบริหารจัดการน้ำทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ
- ภูมิอากาศ : ติดตามสถานการณ์ด้านสภาพอากาศ รวมถึงอุณหภูมิ ความชื้น และฤดูกาล ซึ่งมีผลต่อการเพาะปลูกพืช
- ๒) เทคโนโลยีด้านการจัดการ ในด้านการเตรียมดิน การปลูกการดูแล และการเก็บเกี่ยว
- ๓) ติดตามข่าวสารนโยบายและการสนับสนุนจากภาครัฐ เช่น การฝึกอบรมจากหน่วยงานต่าง ๆ
- ๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้
- มีการให้บริการในการอบรมความรู้ด้านการทำนา ลดต้นทุนการผลิต การทำนาปลอดการเผา โดยการนำหมักสับประด่อยสลายต่อซัง การทำปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

มีการให้บริการด้านการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร เช่น การทำน้ำหมักชีวภาพ การลดต้นทุนการผลิตข้าว การให้คำปรึกษาด้านการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผ่าน Farmbook

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

นายดาวเรือง มะลิทอง ประธาน ศพก. อำเภอสามโคก มีความเข้าใจปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่เป็นอย่างดี ในการประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. ระดับอำเภอแต่ละครั้ง จะนำข้อมูลการทำเกษตรของตน และของเกษตรกรในพื้นที่มาหารือเพื่อหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน สำหรับปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้ในระดับอำเภอ จะเสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. ระดับจังหวัดต่อไป

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

- การขยายผลองค์ความรู้ โดยมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้เห็นผลเป็นรูปธรรม มีการสาธิตจริง เพื่อให้เห็นขั้นตอนและกระบวนการเพื่อนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง

- เกษตรกรมีการนำองค์ความรู้ไปปฏิบัติจากที่ได้รับความรู้มา เช่น แนวทางการลดต้นทุนการผลิตข้าว จากการเลือกใช้พันธุ์ข้าวที่เหมาะสม การปรับปรุงบำรุงดิน

- ผลลัพธ์ที่ได้ คือ เกษตรกรสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้ในแปลงเกษตรของตนเอง เพื่อลดต้นทุนการผลิตได้ และสร้างความมั่นคงในอาชีพได้

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

- มีส่วนร่วมในการประสานกับหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ ได้แก่ สำนักงานเกษตรอำเภอสามโคก สำนักงานประมงอำเภอสามโคก สถานีพัฒนาที่ดินปทุมธานี ในการร่วมแก้ปัญหาในพื้นที่

- มีส่วนร่วมในการจัดอบรมการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร เช่น การทำน้ำหมักสับปรดใช้ในการย่อยสลายตอซังและฟางข้าว

- มีส่วนร่วมในการใช้สถานที่จัดอบรมงานส่งเสริมการเกษตร

๔.๑.๗ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

- ๑) มีหน้าที่ถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้ด้านการเกษตร โดยใช้หลักความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำไปปรับใช้ในการผลิตของตนเองได้

- ๒) ที่เป็นศูนย์กลางในการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เพื่อให้การสนับสนุนและช่วยเหลือเกษตรกรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

- ๓) ประชาสัมพันธ์ข่าวสารด้านการเกษตรและบริการด้านการเกษตร แก่คณะกรรมการ ศพก. ระดับอำเภอและเกษตรกรในพื้นที่

- ๔) เป็นคณะกรรมการ ศพก. ในการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตร ระดับอำเภอและระดับจังหวัด

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

- ๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

นายดาวเรือง มะลิทอง ในฐานะประธานคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. อำเภอสามโคก ได้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีการเรียนรู้ผ่านการอบรมของหน่วยงาน การเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ และทดลองปฏิบัติจริงในพื้นที่ของตนเอง โดยการทำการเกษตรของตน มุ่งเน้นเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่คือ การทำเกษตรแบบผสมผสาน และการเกษตรของตนจะเป็นการลงมือทำให้เห็นเป็นที่ประจักษ์ เพื่อให้เกษตรกรที่สนใจลองทำวิธีของตนไปปฏิบัติ จนถึงการนำความรู้ประสบการณ์ของตนเองมาถ่ายทอดเป็นหลักสูตรต่าง ๆ การทำแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้ ในการดำเนินโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ที่ปรากฏชัด

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

นายดาวเรือง มะลิทอง มีการดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ได้แก่

ปีพ.ศ.๒๕๕๘ – ๒๕๖๘ ครุบัญชีอาสา กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ปีพ.ศ.๒๕๕๘ – ๒๕๖๘ เกษตรกรต้นแบบ กรมส่งเสริมการเกษตร

ปีพ.ศ.๒๕๕๗ – ๒๕๖๘ หมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน

ปีพ.ศ.๒๕๕๔ – ๒๕๖๘ ประธานศูนย์ข้าวชุมชนตำบลคลองควาย กรมการข้าว

ปีพ.ศ.๒๕๓๘ – ๒๕๖๘ เศรษฐกิจกิจการเกษตรอาสา สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ปีพ.ศ.๒๕๕๘ – ๒๕๖๒ คณะกรรมการอาสาสมัครเกษตรระดับอำเภอ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ปีพ.ศ.๒๕๖๓ – ๒๕๖๘ ประมงอาสา กรมประมง

ปีพ.ศ.๒๕๖๘ เลขาธิการนายก อบต.คลองควาย

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

- เป็นผู้เสียสละเวลาในการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่
- เสียสละสถานที่ในการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรในชุมชน
- ให้สถานที่ในการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
- เป็นผู้เสียสละในการทำจิตอาสาในพื้นที่ตำบลคลองควาย

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

“ลองทำดู คุณทำได้”

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอสามโคก ได้แก่

นางสาวจรรพพร เจริญแสงชัย นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

นายชนธิ์ สุนทรมานะกุล นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

๒.๑ การสัมภาษณ์เกษตรกร ตามแบบรายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ

๒.๒ การสังเกต

๒.๓ การตั้งคำถามปลายเปิด

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

ไม่มี

*****หมายเหตุ** ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
ในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอสามโคก

สถานที่ตั้ง ๑/๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลคลองควาย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

พิกัด : Latitude ๑๔.๐๙๕๐๐๗๕๐๖๒๗๒๐๓๓ Longitude ๑๐๐.๔๗๗๔๙๗๓๘๑๘๗๖๓

x ๖๕๕๕๐๖ y ๑๕๕๕๘๗๓๔ zone ๔๗

แผนผังภายในบริเวณศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

อำเภอสามโคก

ศูนย์ศพก.มีพื้นที่ในการบริหารจัดการแบ่งออกเป็น ๔ ส่วน ได้แก่

๑. พื้นที่ตั้ง ศูนย์เรียนรู้ ศพก. เป็นพื้นที่ผู้สนใจเข้ารับข้อมูลข่าวสาร
๒. นาข้าว เป็นแปลงแจ้งเตือนการระบาดของศัตรูพืช
๓. ปลูกผักสวนครัว/ไม้ผล ไม้ยืนต้น เช่น มะพร้าว มะม่วง ข่า ตะไคร้ เป็นพื้นที่เรียนรู้การปลูกพืชแบบผสมผสาน
๔. บ่อเลี้ยงปลา ใช้สำหรับเลี้ยงปลาและเก็บกักน้ำไว้ใช้ทางการเกษตร

แผนที่เชื่อมโยง ศพก. และศูนย์เครือข่าย อำเภอสามโคก

แผนที่เส้นทางเชื่อมโยง
ศพก. หลัก และศูนย์เครือข่ายศพก. อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

★ ศพก. อำเภอสามโคก : นายดาวเรือง มะลิทอง
ศูนย์เครือข่ายศพก. อำเภอสามโคก

- 1 G Farm : นายกอบชัย กาละพูน
- 2 ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง : นางปทุม แสงเทียน
- 3 ศูนย์เศรษฐกิจพอเพียง : นายสมศักดิ์ จำศรี
- 4 บ้านไร่โอบสุข : นางสาวสุกดา ลางคุณเสน
- 5 ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนเชิงรุกใหญ่ : นายปัญญา แก้วบุค
- 6 ศูนย์การเรียนรู้เทคโนโลยีการปลูกข้าวยั่งยืน : นายรณนภต์ เดรัมย์ชาญชัย
- 7 กลุ่มชาวบาพัฒนา ตำบลบางเตย : นายสมใจ กลีบใจ
- 8 กลุ่มบางเตยสามัคคี หมู่ 8 ต.บางเตย : ปายมะหะหมัด ปิ่นกลม
- 9 วิชากิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ผัก : นางสาวกาญจนาทอง แซ่เอี้ยว
- 10 วิชากิจชุมชนมูลนิธิได้เดือน 100% บ้านคลองอ้ายจาม : นายสิญญา ฐานหมั่น
- 11 วิชากิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรร่วมใจพัฒนา : นายสุชม โตลังคะ
- 12 วิชากิจศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านสวนพันธุ์ผัก : นายวินัย พันธุ์ผัก
- 13 ศูนย์ข้าวเกษตรผสมผสานลดโลกร้อน : นายสุกดา ทองไพสิฐ
- 14 ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสานตำบลบ้านปทุม : นายอนันต์ แก้วสว่าง
- 15 วิชากิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรเฉลิมพระเกียรติบ้านทางยาว : นายเดชา เครือโชติ
- 16 กลุ่มเกษตรกรตำบลบ้านจิว : นายสมบอง หนูเดจิน

จัดทำโดย สำนักงานเกษตรอำเภอสามโคก